

Силабус
навчальної дисципліни
«РІСТ ТА РОЗВИТОК ЛЮДИНИ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II МС(В) 11
Мова викладання	Українська мова
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра фундаментальних дисциплін
Викладач курсу	Викладач першої кваліфікаційної категорії Готь Ірина Валеріївна
Контактна інформація викладача	E. mail: i.got@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3,5 Загальна кількість годин – 120 Модулів – 2 Рік підготовки – 1-й Семестр – 4-й Лекції – 22 год. Практичні заняття – 33 год. Самостійна робота – 65 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Ріст та розвиток людини» є нормативною дисципліною з спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для вивчення особливостей росту і розвитку людини, що дає змогу здійснювати індивідуальний підхід як до здорової людини так і в разі розвитку захворювань, при плануванні лікувальних, реабілітаційних та оздоровчих заходів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток знань, пов'язаних із розвитком людського організму, збереженням і зміцненням здоров'я людини та запобіганню різних захворювань.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Ріст та розвиток людини» є максимальна орієнтація студента на формування знань, умінь та навичок з дисципліни, необхідних для фахової діяльності, більш глибокого розуміння змін людського організму в процесі росту і розвитку, що є важливим в роботі сестри медичної. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – складові розвитку людини; – вплив різних факторів на розвиток ембріона та плоду; – розвиток соматичної та вегетативної нервової системи; – вікові особливості кровотворної системи; – формування і розвиток скелету у віковому аспекті; – особливості харчування в різні вікові періоди; – основні показники нормального фізичного та психологічного розвитку дитини; – особливості обміну речовин в різні вікові періоди; – характеристику реалізації людини в шлюбі; – профілактику професійних захворювань; – методи профілактики наркоманії, токсикоманії, алкоголізму; – психологічні ознаки старіння; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати безумовні рефлекси новонародженого; – виявляти збільшення щитовидної залози у людей різних вікових груп; – готувати до різних інструментальних та лабораторних методів обстеження; – визначати функції органів дихання; – проводити обстеження серцево-судинної системи; – проводити бесіду про значення особистої гігієни для здоров'я; – складати та розраховувати раціон харчування дітей; – складати плани заходів адаптації дитини в дошкільному дитячому закладі, школі; – оцінювати стан людини з ознаками клінічної та біологічної смерті
<p>Програмні результати навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Застосувати комп'ютерні та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів діяльності. • Відтворити навчальний матеріал усно/письмово/при виконанні типових професійних задач в імітованих умовах. • Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді. • Дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки. • Дотримуватися принципів загальнолюдської моралі та поваги до людської гідності.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p>

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Назва теми лекцій		К-ть годин
1	Вікові особливості нервової системи. Формування вищої нервової діяльності в різні періоди життя людини	2
2	Вікові особливості сенсорної системи	2
3	Вікові особливості кісткової системи. Остеопороз	2
4	Вікові особливості ендокринної та статевих систем. Особливості нейроендокринної регуляції в процесі росту і розвитку людини	2
5	Вікові особливості крові та імунної системи	2
6	Вікові особливості серцево-судинної системи	2
7	Вікові особливості дихальної системи	2
8	Вікові особливості травної системи. Обмін речовин та енергії	2
9	Вікові особливості сечової системи	2
10	Психічний розвиток людини. Роль сім'ї	2
11	Вплив різних факторів на ріст і розвиток людини. Вроджені вади розвитку. Значення гігієнічних факторів	2
Разом:		22
Назва тем практичних занять		К-ть годин
1	Вікові особливості нервової системи	2
2	Формування вищої нервової діяльності в різні періоди життя людини	2
3	Вікові особливості сенсорної системи	2
4	Вікові особливості кісткової системи. Остеопороз	2
5	Вікові особливості ендокринної та статевих систем. Особливості нейроендокринної регуляції в процесі росту і розвитку людини	2
6	Вікові особливості крові та імунної системи	2
7	Вікові особливості серцево-судинної системи	2
8	Вікові особливості дихальної системи	2
9	Модульний контроль 1. Вікові особливості нервової, сенсорної, ендокринної, кісткової, дихальної, серцево-судинної систем, крові.	2
10	Вікові особливості травної системи. Обмін речовин та енергії.	2
11	Вікові особливості сечової системи	2
12	Психічний розвиток людини.	2
13	Сім'я та шлюб, їх роль у формуванні здорової людини.	2
14	Вплив різних факторів на ріст і розвиток людини. Вроджені вади розвитку	2

15	Значення гігієнічних факторів у розвитку людини.	2
16	Роль харчування в різні вікові періоди життя	2
17	Модульний контроль 2. Вікові особливості травної та сечової систем. Психічний розвиток людини. Роль сім'ї. Вплив різних факторів на ріст і розвиток людини.	2
Разом:		33

Назва тем самостійної роботи

	К-ть годин	
1	Основні аспекти виховання дітей дошкільного та шкільного віку	2
2	Зміни нервової системи у людей старечого віку	2
3	Геронтологічні зміни зорового та слухового аналізатора	4
4	Методика дослідження стопи молодшого школяра	4
5	Особливості гормональної регуляції менструального циклу у жінки репродуктивного віку. Клімактеричний синдром	4
6	Анатомо-фізіологічні особливості надниркових залоз, ендокринного апарату підшлункової залози, прищитоподібних залоз	4
7	Вікові зміни в системі крові	4
8	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у новонароджених	4
9	Особливості малого та великого кола кровообігу новонароджених	4
10	Механізм першого вдиху. Зовнішнє дихання новонародженого	4
11	Підготовка до модульного контролю 1	4
12	Особливості травної системи у різні вікові періоди	3
13	Особливості процесів травлення після переходу на загальний харчовий раціон	3
14	Психологія дорослої людини в різні періоди життя. Психологія людей літнього і старечого віку. Аспекти шлюбу	3
15	Вплив різних чинників на розвиток ембріона. Хромосомні та генні аномалії	3
16	Гігієнічне значення окремих компонентів повітряного середовища. Клімат. Акліма-тизація	3
17	Режим дня та харчування вагітних жінок. Основи раціонального харчування матерів-годувальниць	3
18	Підготовка до модульного контролю 2	3
Разом:		65

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини. Підручник - К.: Здоров'я, 2013. – 399 с.
2. Гаврилюк О.Ф.Залюбівська Л.С. Р – Ріст і розвиток людини. Практикум - К.: Здоров'я, 2010. – 166 с.

Додаткова:

1. Тяжка О.В. Педіатрія. Підручник – К.: Медицина, 2018. – 1162 с.
2. Коляденко Г.І. Анатомія людини. Підручник – К.: Либідь, 2014 – 378 с.
3. Хрипкова А.Г. Вікова фізіологія. Навчальний посібник – К.: Медицина, 2011 – 188 с.

Поточний та підсумковий контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті із обов'язковим виставленням оцінки (тестові завдання та контроль практичних навичок).

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку(тестові завдання та контроль практичних навичок).

Навчальні методи та техніки, які будуть

Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, практичні, самостійна робота студента, консультації.

використовуватися під час викладання курсу

У режимі дистанційного навчання під час карантину використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, або GoogleClassroom. Лекції та практичні заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet, або подібні ресурси. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber.

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або GoogleClassroom.
 У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота								СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1				Модуль 2							
T1-T8	САП	МК1	МО	T10-T21	САП	МК2	МО				

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
 САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;
 МК модульний контроль;
 МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
 СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
 ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

- Вікові періоди життя людини.
- Складові розвитку людини.
- Періоди дитячого віку.
- Особливості харчування дітей віком до одного року.
- Харчування людини зрілого віку.
- Розвиток соматичної та вегетативної нервової системи.
- Вікові особливості кровотворної та імунної систем, крові.

8. Вікові особливості дихальної системи.
9. Вікові особливості травної.
10. Обмін речовин та енергії.
11. Вікові особливості сечової системи.
12. Вікові особливості сенсорної системи.
13. Вікові особливості кісткової системи.
14. Оцінювання нервово-психічного розвитку дитини.
15. Способи загартовування.
16. Види і значення масажу.
17. Основні показники нормального фізичного та психологічного стану дитини.
18. Характеристика демографічної ситуації в Україні та в області.
19. Показники соціального та емоційного розвитку людини.
20. Синдром старіння.
21. Ознаки старіння.
22. Психологічні ознаки старіння.
23. Шляхи подовження тривалості життя.
24. Життєві потреби дитини та засоби їх задоволення.
25. Особливості харчування дітей віком від 1 до 3 років.
26. Особливості харчування дітей дошкільного та шкільного віку.
27. Особливості харчування людей літнього віку.
28. Особливості нейроендокринної регуляції в процесі росту й розвитку людини.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу